

Plats och tid Sessionssalen, entréplan, Juneporten, Jönköping, kl. 13.00 – 16.20

Beslutande
Thomas Bäuml (M)
Anna Nordenankar (M) ersätter Anton Eriksson (M), §§ 56-del av 57
Anton Eriksson (M), §§ del av 57 - 68
Cecilia Hjorth Attefall (KD), ordförande
Ingegerd Hugosson (C)
Elisabet Mattson (M) ersätter Ann-Marie Hedlund (L), § 56
Ann-Marie Hedlund (L), §§ 57 - 68
Lynn Carlsson (S)
Ingrid Forsberg (S) ersätter Pelle Nordin (S)
Suwannee Wilhelmsson (S)
Kjell Ekelund (S)
Carl-Evert Werme (MP)
Gunnel Granberg (SD)

Övriga närvarande
Anna Nordenankar (M), §§ del av 57 - 68
Elisabeth Mattson (M), §§ 57 - 68
Per-Allan Axén (M), §§ del av 57 - 68
Margaretha Strömberg (KD)
Faraon Koj (S)
Kenneth Kindblom (V)
Janos Dios, ekonomichef, § 60
Monica Leander-Malmlöv, enhetschef, § 56-57a
Marie Hansen, områdeschef, § 56-57a
Marianne Lillieberg, funktionschef, § 56-57a
Karin Pilkvist, enhetschef, § 60
Karl Gudmundsson, socialdirektör
Stefan Österström, bitr socialdirektör

Utses att justera Suwannee Wilhelmsson Paragrafer 56 – 68

Justeringens plats och tid Socialförvaltningen, Juneporten, Jönköping, 2016-05-26, kl. 13.00

Underskrifter Sekreterare
Helena Härshammar
Ordförande
Cecilia Hjorth Attefall
Justerande
Suwannee Wilhelmsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Äldrenämnden § 56 - 68

Datum för sammanträdet 2016-05-18

Datum för anslags uppsättande 2016-05-27 Datum för anslags nedtagande 2016-06-20

Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningen, Juneporten, Jönköping

Underskrift
Helena Härshammar

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§ 56	Fastställande av dagordning och övriga frågor	3
§ 57	Information	4
§ 58	Meddelanden	5
§ 59	Anmälan av delegationsbeslut	6
§ 60	Föredragande i sakärenden	7
§ 61	Partigruppvisa överläggningar	8
§ 62	Verksamhetsrapport april 2016, fördjupad	9
§ 63	Yttrande över motion om återskapande av teatergruppen ETIKetterna	10
§ 64	Upphandling av äldreboende	11
§ 65	Uppdrag att utarbeta förutsättningar för genomförande och installation avvisningslägenhet (inom välfärdsteknik)	12
§ 66	Särskilt boende för äldre: utblick till 2030 – Nämndens övergripande planeringsinriktning	13
§ 67	Förordnande av funktionschef inom äldreomsorgen	15
§ 68	Rapporter från förrättningar	16

§ 56

Fastställande av dagordning och övriga frågor.

Dagordningen, som den varit utsänd inför sammanträdet, fastställs med tillägg av två frågor som besvaras under sammanträdet:

- Thomas Bäuml (M) ställer fråga om läkarnärvaro på särskilt boende: hur läkarbesöken är organiserade samt vad som styr tiden och frekvensen för besöken.

Marie Hansen, områdeschef inom hälso- och sjukvårdsfunktionen, svarar på frågan och hänvisar till ytterligare information om läkarmedverkan finns i två dokument: ”*Primärvård inom vårdval i Jönköpings län 2016*” och ”*Avtal om läkarmedverkan mellan vårdcentraler och hemsjukvård i ordinärt och särskilt boende*”.

Kommunen väljer själv vilken vårdcentral man vill teckna avtal med, och ansvarig vårdcentral ska se till att läkare besöker varje särskilt boende minst en gång i veckan. Läkarens uppgift är att ge övergripande råd i medicinska frågor, konsultativt stöd samt ansvara för avgränsade insatser av enklare eller mer brådskande karaktär. En fast ersättning betalas från kommunen till regionen för varje boende. Uppfattningen från hälso- och sjukvårdsfunktionen är att läkarmedverkan generellt räcker till. I vissa fall får man signaler om tillfälligt ökade behov, och man försöker då lösa situationen i varje enskilt fall.

- Carl-Evert Werme (MP) lämnar önskemål om att nämnden i god tid ska få information och redogörelser av beslutsärenden. Nämndens ordförande Cecilia Hjorth Attefall (KD) svarar att ambitionen och uppfattningen från nämndens presidium är att information ska och har lämnats i god tid i komplicerade beslutsärenden, för att möjliggöra för nämndens ledamöter att fördjupa sig i dessa. Detta är dock en fråga som ständigt bör diskuteras och aktualiseras.

§ 57

Information

a) Ekhagens gästhem

Marie Hansen, områdeschef, och Monica Leander-Malmlöv, enhetschef, informerar om Ekhagens gästhem som är en specialistenhet för palliativ vård. Arbetsuppgifterna går ut på att lindra och stötta i ett palliativt skede utifrån olika perspektiv (fysiska, psykiska, sociala och existentiella). Det finns också ett team, Ekhagens Palliativa Team, som stöttar andra verksamheter med frågor som rör palliativ vård. Lönnen är en korttidsenhet för svårt sjuka patienter, och som tillhandahåller mer avancerade medicinska insatser till patienter.

Ekhagens gästhem är bemannat dygnet runt med undersköterskor och sjuksköterskor. Viktiga utmaningar inför framtiden är kompetensförsörjning och att möta upp den nya generationens krav på omvårdnad, teknik och medicinteknisk utrustning. Utmaningar för det palliativa teamet är att höja den allmänna kunskapen i hela organisationen kring dessa frågor.

b) Upphandling av äldreboende

Karin Pilkvist, chef för enheten för analys och strategi, redogör för flera äldreboenden där nämnden framöver kommer behöva ta ställning till hur den framtida samverkan ska se ut, om driften exempelvis ska upphandlas eller bedrivas i egen regi. Vid dagens sammanträde har nämnden att ta ställning till upphandling av ett äldreboende.

c) Filmvisning: COAT anhörigsamtal

Enhetschef Johanna Karlsson och Birgitta Nylén Petersson, anhörigstödsteamet, presenterar en framtagna film som beskriver en arbetsmodell inom anhörigstödet i Jönköpings kommun, COAT anhörigsamtal. Kommunfullmäktige har 2009 beslutat att COAT ska implementeras som arbets sätt i anhörigstödet, och nu uppmärksammas alltså det arbete som bedrivs i en film som sprids till andra kommuner.

d) Nytt inom förvaltningen

Socialdirektör Karl Gudmunsson informerar om rekryteringsprocessen av ny äldreomsorgschef. Det har varit flera kvalificerade sökanden till tjänsten, men nu finns ett färdigt förslag som presenteras till äldrenämnden för ställningstagande vid dagens sammanträde.

Förvaltningsledningen har utsett förbättringsgrupper som ska bereda ärenden inför behandling i ledningsgruppen, utifrån ett antal strategiska områden. I grupperna ingår chefer från olika funktioner och enheter, för att arbeta efter mottot om en sammanhållen socialtjänst. En arbetsgrupp arbetar med förvaltningens 'hälsostategi', som ska angripa problemen med sjukfrånvaron.

§ 58

Meddelanden

- a) Anmälan av ej protokollförda förrättningar för vilka arvode kommer att begäras för perioden 2016-04-21 - 2016-05-18 Dnr 2016:69
- b) Kommunfullmäktiges beslut
- Kf § 75 – ”Överenskommelse och handlingsplan avseende samverkan gällande riskbruk, missbruk och beroende mellan kommunerna och Region Jönköpings län” Dnr 2016:37
 - Kf § 76 – Redovisning av uppdrag att fortsätta översynen av resursberäkningsmodeller inom socialtjänsten Reg i Lex
 - Kf § 94 – Årsredovisning 2015 samt fråga om ansvarsfrihet Dnr 2016:57
- c) Kommunstyrelsens beslut
- Ks § 102 – Yttrande över betänkandet Stöd och hjälp till vuxna vid ställningstaganden till vård, omsorg och forskning Dnr 2016:11
 - Ks § 132 – Yttrande till regionen över motionen Färdtjänst med rätt till bärhjälp Dnr 2016:56
- d) Utvärderingsrapport projekt Hemteam, mars 2015 – april 2016

Äldrenämndens beslut

Nämnden godkänner redovisningen.

§ 59

Anmälan av delegationsbeslut

a) Beslut i Lex Sarah-ärenden ÄO, daterade daterade 2016-03-08,
2016-03-14, 2016-03-17, 2016-03-18 och 2016-03-23 Dnr 2016:1

b) Förvaltningens och nämndens yttrande över förslag på stadsmiljöprogram
Dnr 2016:82

Äldrenämndens beslut

Nämnden godkänner redovisningen.

§ 60

Föredragande i sakärenden

Följande ärenden föredrogs:

- § 62 Verksamhetsrapport april 2016, fördjupad
Föredragande: Annika Edlund, ekonom
- § 64 Upphandling av äldreboende
Föredragande: Karin Pilkvist, enhetschef

§ 61

Partigruppvisa överläggningar

Äldrenämndens sammanträde ajourneras 25 minuter (kl. 15.15 – 15.40).
Äldrenämndens förhandlingar återupptas efter ajournering.

§ 62

Verksamhetsrapport april 2016, fördjupad

Än/2016:34 041

Sammanfattning

Enligt den tidplan för verksamhetsuppföljning 2016 som äldrenämnden fastställt ska verksamhetsrapport april 2016, fördjupad, redovisas på majsammanträdet.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-05-09

Verksamhetsrapport april 2016, fördjupad, daterad 2016-05-09

Förvaltningens förslag

- Socialförvaltningens verksamhetsrapport april 2016, fördjupad, daterad 2016-05-09, godkänns.

ÄLDRENÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Cecilia Hjorth Attefall (KD) för partierna M, KD, C och L, Lynn Carlsson (S) för partierna S och MP samt Gunnel Granberg (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Äldrenämndens beslut

- Socialförvaltningens verksamhetsrapport april 2016, fördjupad, daterad 2016-05-09, godkänns.

Beslutet expedieras till

Stadskontoret

Socialförvaltningens ledningsgrupp

§ 63

Yttrande över motion om återskapande av teatergruppen

ETIKetterna

Än/2016:48 700

Sammanfattning

Motion har inkommit från Jerry Hanson (V) med förslag om att återskapa teatergruppen ETIKetterna. Kommunstyrelsen har gett socialnämnden och äldrenämnden möjlighet att yttra sig över motionen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-04-29

Motion från Vänsterpartiet, daterad 2016-01-23

Förvaltningens förslag

Yttrande till kommunfullmäktige

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-04-29, lämnas till kommunstyrelsen som svar över motionen om återskapande av teatergruppen ETIKetterna.

ÄLDRENÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Cecilia Hjorth Attefall (KD) för partierna M, KD, C och L, Lynn Carlsson (S) för partierna S och MP samt Gunnel Granberg (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Äldrenämndens beslut

Yttrande till kommunfullmäktige

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-04-29, lämnas till kommunstyrelsen som svar över motionen om återskapande av teatergruppen ETIKetterna.

Beslutet expedieras till
Kommunstyrelsen

§ 64

Upphandling av äldreboende

Än/2016:81 059

Sammanfattning

Ett äldreboende inklusive lokaler behöver upphandlas. Socialförvaltningen föreslår att detta görs med inriktningen att äldreboendet ska få samma ekonomiska ersättning som ett kommunalt äldreboende och att kraven på kvalitet också ska jämföras med de krav som råder i övrigt i kommunen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-04-27

Ansökningsinbjudan

Förvaltningens förslag

- Upphandling av äldreboende inklusive lokaler ska göras, i enlighet med socialförvaltningens skrivelse.

ÄLDRENÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Cecilia Hjorth Attefall (KD) för partierna M, KD, C och L, Lynn Carlsson (S) för partierna S och MP samt Gunnel Granberg (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Äldrenämndens beslut

- Upphandling av äldreboende inklusive lokaler ska göras, i enlighet med socialförvaltningens skrivelse.

Beslutet expedieras till:

Karin Pilkvist
Ingeborg Esping

§ 65

Uppdrag att utarbeta förutsättningar för genomförande och installation av visningslägenhet (inom välfärdsteknik)

Än/2016:64 700

Sammanfattning

Socialförvaltningen har tillsammans med de kommunala bolagen Vätterhem och Jönköpings Energi AB diskuterat möjligheten att gemensamt utrusta och tillhandahålla en visningslägenhet i Jönköping. Mål och syfte med en sådan visningsmiljö är att skapa möjlighet för allmänheten, företag och organisationer att kunna ta del av och uppleva hur modern digital teknik kan användas i vardagen för ökad säkerhet, aktivitet och delaktighet, samt informera om vilka tjänster som fastighetsägare och tjänsteleverantörer kan tillhandahålla med modern teknik.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-03-31

Avsiktsförklaring

Bilaga till avsiktsförklaring

Förvaltningens förslag

- Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att tillsammans med övriga intressenter (Vätterhem, Jönköpings Energi och Region Jönköping/Hjälpmiddelscentralen) utarbeta förutsättningar (tidplan, kostnader, organisation m.m.) för ett genomförande och installation av en visningslägenhet enligt bifogad avsiktsförklaring.

ÄLDRENÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Cecilia Hjorth Attefall (KD) för partierna M, KD, C och L, Lynn Carlsson (S) för partierna S och MP samt Gunnel Granberg (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Äldrenämndens beslut

- Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att tillsammans med övriga intressenter (Vätterhem, Jönköpings Energi och Region Jönköping/Hjälpmiddelscentralen) utarbeta förutsättningar (tidplan, kostnader, organisation m.m.) för ett genomförande och installation av en visningslägenhet enligt bifogad avsiktsförklaring.

Expedieras till

Karl Gudmundsson

Stefan Österström

Tommy Stillvall

§ 66

Särskilt boende för äldre: utblick till 2030 – Nämndens övergripande planeringsinriktning

Än/2015:38 731

Sammanfattning

I juni 2015 redovisades äldrenämnden en långtidsprognos med olika framtidsbilder, när det gäller behovet av äldreboende på sikt i Jönköping. Nämnden beslutade i samband med detta att man i god tid inför arbetet med VIP 2017-2019 skulle ge förvaltningen en övergripande planeringsinriktning. Utifrån tankar kring ambitionsnivå och bedömningar av hur efterfrågan på särskilt boende kommer att utvecklas, bör nämnden peka ut ett tydligt framtidsscenario.

Beslutsunderlag

"Med fokus på trygghet - planeringshorisont 2030" - skrivelse från nämndens ordförande Cecilia Hjorth Attefall (KD) på uppdrag av nämnden i sin helhet (bifogas som bilaga till protokollet)

ÄLDRENÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Cecilia Hjorth Attefall (KD) lämnar följande yrkande med bifall från nämnden i sin helhet:

- Skrivelsen *"Med fokus på trygghet - planeringshorisont 2030"*, utgör äldrenämndens samlade bedömning av dagsläget.
- Förvaltningen ges i uppdrag att årligen återkomma till nämnden med en lägesrapport, där utbudet av särskilda boenden ställs i relation till förändringar i efterfrågan, nationella trender, demografisk utveckling och förändringar i utbudet av välfärdstjänster som riktas till äldre i ordinarie bostadsbeståndet. Lägesrapporten ska även innehålla en aktuell omvärldsanalys, där tillgången på trygghetsboenden och andra former av boende anpassat för äldre beskrivs. Detta för att nämnden löpande ska kunna göra en analys av huruvida utbudet av särskilt boende ligger på rätt nivå.
- Förvaltningen ges även i uppdrag att fortsätta utveckla samarbetet med andra berörda nämnder för att skapa goda förutsättningar för tillskapandet av fler trygghetsboenden och andra anpassade boendeformer för äldre.

Äldrenämndens beslut

- Skrivelsen *"Med fokus på trygghet - planeringshorisont 2030"*, utgör äldrenämndens samlade bedömning av dagsläget.
- Förvaltningen ges i uppdrag att årligen återkomma till nämnden med en lägesrapport, där utbudet av särskilda boenden ställs i relation till förändringar i efterfrågan, nationella trender, demografisk utveckling och förändringar i utbudet av välfärdstjänster som riktas till äldre i ordinarie bostadsbeståndet. Lägesrapporten ska även innehålla en aktuell omvärldsanalys, där tillgången på trygghetsboenden och andra former av boende anpassat för äldre beskrivs. Detta för att nämnden löpande ska kunna

- göra en analys av huruvida utbudet av särskilt boende ligger på rätt nivå.
- Förvaltningen ges även i uppdrag att fortsätta utveckla samarbetet med andra berörda nämnder för att skapa goda förutsättningar för tillskapandet av fler trygghetsboenden och andra anpassade boendeformer för äldre.

Expedieras till
Socialförvaltningens ledningsgrupp
Mia Chaib
Karin Pilkvist
Camilla Johansson

§ 67

Förordnande av funktionschef inom äldreomsorgen

Än/2016:86 020

Sammanfattning

Med anledning av att nuvarande funktionschef Ingeborg Esping går i pension har tjänsten som chef för äldreomsorgen varit utannonserad. Efter rekrytering föreslås nu Camilla Johansson som funktionschef.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-05-17

Förvaltningens förslag

- Camilla Johansson förordnads som funktionschef för äldreomsorgen som ett särskilt visstidsförordnande under sex (6) år från och med 2016-06-01.

ÄLDRENÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Cecilia Hjorth Attefall (KD) för partierna M, KD, C och L, Lynn Carlsson (S) för partierna S och MP samt Gunnel Granberg (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Äldrenämndens beslut

- Camilla Johansson förordnads som funktionschef för äldreomsorgen som ett särskilt visstidsförordnande under sex (6) år från och med 2016-06-01.

Protokollsanteckning

Nämnden vill, inför pensionsavgången av nuvarande äldreomsorgschef Ingeborg Esping, till protokollet tillföra ett stort tack för gott samarbete och värdefulla insatser.

Expedieras till

Lena Pettersson
Camilla Johansson
Ingeborg Esping

§ 68

Rapporter från förrättningar

Thomas Bäuml (M), Kjell Ekelund (S), Suwannee Wilhelmsson (S), Lizette Bülow (SD), Ingegerd Hugosson (C) och Anna Nordenankar (M) redogör från verksamhetsbesök på Öxnebacka intraprenad.

Cecilia Hjorth Attefall (KD), Ingrid Forsberg (S) och Faraon Koj (S) har, inom ramen för sin studiegrupp med inriktning mångfaldsfrågor, träffat bl.a. kommunens integrationsstrateg och representanter från äldreomsorgen med erfarenhet av frågor kring äldre och integration.

Elisabet Mattsson (M), Pelle Nordin (S) och Margaretha Strömberg (KD) har, inom ramen för sin studiegrupp med inriktning hemrehab/hemsjukvård, träffat representanter från hemrehab-projektet samt en vårdtagare med insatser från hemrehabsteamet.

Med fokus på trygghet – planeringshorisont 2030

Nämndens övergripande planeringsinriktning, särskilt boende för äldre

Bakgrund

Äldrenämnden beslutade vid sitt möte i februari 2015 att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en behovsanalys för antalet platser i särskilt boende under tiden 2015-2030. En anledning till att en sådan analys är nödvändig är befolkningsutvecklingen framåt. Antalet invånare över 85 år kommer att öka rejält under de närmaste 15 åren. Om prognosen stämmer finns det den 31 december 2030 inte mindre än 5 227 personer som fyllt 85 år i Jönköpings kommun. Det är en **ökning med 41 procent** jämfört med 2015. Just i gruppen över 85 år är behovet av särskilt boende som störst.

Dessutom framgår av ”Rapport avseende granskning av äldreomsorgens utnyttjande av lokaler”, utförd av Deloitte januari 2015 på uppdrag av kommunrevisionen, att ”kostnaderna för äldreomsorgen och särskilt boende per invånare äldre än 65 år är högre i Jönköpings kommun jämfört med genomsnittet av de sju utvalda kommunerna” och man rekommenderar bland annat att ”det nuvarande antalet särskilda boenden ses över”. Vidare rekommenderas äldrenämnden ”att göra en bedömning av det långsiktiga behovet av antalet platser inom särskilt boende med hänsyn till förändringen av antalet äldre och andra för äldreomsorgen väsentliga omvärldsfaktorer”.

Socialförvaltningens analys presenterades i juni 2015 för nämnden under rubriken *Särskilt boende för äldre – utblick till 2030* (Än/2015:38 731), och i anslutning till detta valde nämnden att till protokollet ta följande formulering: ”Äldrenämnden betonar för egen del vikten av att i god tid inför arbetet med VIP 2017-2019 ge förvaltningen en **övergripande planeringsinriktning**. Utifrån tankar kring ambitionsnivå och bedömningar av hur efterfrågan på särskilt boende kommer att utvecklas, bör nämnden peka ut ett tydligt framtidsscenario.”

Förvaltningens analys har sedan dess varit föremål för flera fördjupade samtal, båda inom nämnden och i olika partigrupper. Den samlade ambitionen har varit att kunna skapa en gemensam och partiöverskridande framtidsbild, för att kunna skapa en långsiktig planeringshorisont.

Vid det avslutande samtalet i nämnden på temat ”utblick till 2030” var det uppenbart att det fanns grund för en sådan samsyn, och bedömningen nedan är förankrad i nämnden i sin helhet. Noteras skall att den inte fullt ut ansluter sig till förvaltningens bedömning, även om samsynen är stor i många avseenden.

Äldrenämndens bedömning

Frågan om antalet platser i särskilt boende har under ett antal år stått högt på agendan i äldrenämnden. Givetvis har det funnits en medvetenhet om att den goda tillgången på platser (periodvis även tomma platser) har fört med sig extra kostnader, men de avvägningar som gjorts har landat i att vår ambitionsnivå ska vara fortsatt hög. Äldre ska kunna känna trygghet och veta att väntetiden inte behöver bli lång den dag man får ett biståndsbedömt beslut om särskilt boende.

”Rikssnittet” är därmed i våra ögon inte något att sträva efter och medvetet planera utifrån. Allt fler kommuner står i dag inför mycket stora utmaningar. Antalet platser i särskilt boende har på många orter visat sig vara långt ifrån tillräckliga, och vittnesbörden om otrygghet och orimliga väntetider är många. Situationen i Jönköping är en annan, och vår samlade politiska bedömning är att vår kommun ska fortsätta att ha en hög ambitionsnivå när det gäller antalet platser i särskilt boende. Att skapa och upprätthålla trygghet är vårt primära fokus!

Däremot ser vi i dag en rad tecken på att beteendemönster och efterfrågan på olika typer av välfärdstjänster förändras hos gruppen äldre. Dessutom kan kommunen idag erbjuda ett alltmer varierat utbud av omsorgstjänster i individens hemmiljö. Ett exempel är det pågåendet arbetet med hemrehabilitering och hemteam, som förväntas skjuta upp behovet av särskilt boende. Lägg till detta en förbättrad folkhälsa och ett bostadsbestånd på den ordinarie marknaden som alltmer är anpassat till äldres behov av tillgänglighet. Detta gäller inte minst det ökade utbudet av så kallade trygghetsboenden som vi i dag till vår glädje ser i vår kommun; trygghetsboenden som erbjuder en miljö och en gemenskap som på olika sätt kan förväntas höja den enskildes livskvalitet och även bidra till ett senarelaggt behov av särskilt boende. Här spelar inte minst de kommunalt finansierade trygghetsvårdarna en viktig roll.

Sammanfattningsvis leder detta till att vi bedömer att andelen äldre som bor i särskilt boende de facto kommer att minska – men då på grund av olika yttre omständigheter (bättre omsorgserbjudande i hemmen, större utbud av äldreanpassade boendemiljöer etc) och inte på grund av en framdriven anpassning till rikssnittet. Detta innebär att även om den demografiska utvecklingen visar att antalet äldre kommer att växa rejält i Jönköpings kommun framöver, så ser vi *inte* att utbudet på platser i särskilt boende kommer att behöva växa i samma takt. Det mest kostnadskrävande och dramatiska framtidsscenario som förvaltningen skissar på (nr 4) är därmed inte aktuellt att börja förbereda sig för!

Samtidigt vill vi som betonats tidigare *inte* se en utveckling som medvetet strävat efter att ”komma ner” till rikssnittet genom att permanent stänga ner ett antal platser i särskilt boende. Därmed faller de scenariobeskrivningar (nr 1 och 2) som utgår från ett sådant förhållningssätt.

Återstår gör då alltså scenario 3 som utgår från dessa två parametrar: **Bibehållen hög ambitionsnivå för att skapa trygghet hos våra äldre** (alltså ingen *planerad* anpassning till rikssnittet) **parad med en tro på att efterfrågan de facto kommer att minska**. Nämnden ser dock att det kan finnas anledning att skapa en modifierad version av scenario 3, där den demografiska utvecklingen inte nödvändigtvis kommer att leda till ett behov av 200-250 nyskapade platser på särskilt boende fram till 2030. Vår bedömning är att ett fortsatt främjande av trygghetsboenden (bland annat i form av samverkan med andra berörda nämnder) och andra anpassade boendeformer för äldre kan minska den siffran markant. En beredskap för viss nyproduktion bör dock finnas, och vägas in i den årligen återkommande översynen av utbud och efterfrågan.

Vi är dock medvetna om att ett sådant val, det vill säga att *behålla* det nuvarande antalet platser i särskilt boende, riskerar att under en period framöver skapa en fördjupad problematik vad gäller antalet tomma platser – detta beroende på att efterfrågan under de närmaste åren beräknas fortsätta minska samtidigt som de demografiska aspekterna ännu inte hunnit få ett genomslag. Vår hållning är dock att det finns ett stort värde i att värna våra äldreboenden inför den framtid som väntar. Utmaningen till förvaltningen är att under de närmaste årens

”svacka” disponera äldreomsorgens lokaler på ett klokt sätt, göra en översyn av upprustningsbehov och utvecklingsmöjligheter, och i de fall det bedöms lämpligt låna ut lokaler till andra verksamheter inom socialförvaltningens hägn. Detta för att i någon mån möta de ekonomiska konsekvenser som outnyttjade platser medför. Självklart är det i allas intresse att resurserna används på ett effektivt sätt.

Givetvis behöver nämnden löpande följa utvecklingen, för precis som förvaltningen betonat så handlar detta inte om en ”exakt vetenskap”. Antalet platser i särskilt boende behöver vara föremål för återkommande diskussioner. Särskilt fokus behöver också läggas på de utmaningar som är kopplade till framtidens omsorg om äldre med demensproblematik.

Cecilia Hjorth Attefall (KD),
Äldrenämndens ordförande,
på uppdrag av nämnden i sin helhet.

Skrivelsen ovan antogs av äldrenämnden 2016-05-18 (§ 66), tillsammans med följande beslutssatser:

Förslag till äldrenämnden

- Bifogad skrivelse utgör äldrenämndens samlade bedömning av dagsläget.
- Förvaltningen ges i uppdrag att årligen återkomma till nämnden med en lägesrapport, där utbudet av särskilda boenden ställs i relation till förändringar i efterfrågan, nationella trender, demografisk utveckling och förändringar i utbudet av välfärdstjänster som riktas till äldre i ordinarie bostadsbeståndet. Lägesrapporten ska även innehålla en aktuell omvärldsanalys, där tillgången på trygghetsboenden och andra former av boende anpassat för äldre beskrivs. Detta för att nämnden löpande ska kunna göra en analys av huruvida utbudet av särskilt boende ligger på rätt nivå.
- Förvaltningen ges även i uppdrag att fortsätta utveckla samarbetet med andra berörda nämnder för att skapa goda förutsättningar för tillskapandet av fler trygghetsboenden och andra anpassade boendeformer för äldre.